

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ, ĮGYVENDINANČIŲ
LIETUVOS RESPUBLIKOS GINKLŲ IR ŠAUDMENŲ ĮSTATYMO NR. 705 1, 2, 3, 9, 12,
16, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 45¹, 46 STRAIPSNIŲ
IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMĄ NR. XIV-1740, PATEIKIMO**

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM), vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, informintą Vyriausybės kanclerio 2023 m. sausio 5 d. rezoliucija Nr. S-56, parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo įgyvendinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 „Dėl Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo Nr. 1458 projektas) (toliau kartu – Nutarimų projektai).

Nutarimų projektų tikslai:

– įgyvendinti Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. 705 1, 2, 3, 9, 12, 16, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 45¹, 46 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1740 (toliau – Įstatymas) nuostatas;

– atsižvelgiant į teisėkūros ekonomiškumo principą ir formuojamą teisėkūros praktiką, konsoliduoti šiuos Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymą įgyvendinančius teisės aktus:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 8 d. nutarimą Nr. 431 „Dėl Apdovanojimo ginklais taisyklių patvirtinimo“ (šiuo nutarimu patvirtintas tvarkos aprašas toliau – Projektas Nr. 1);

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 15 d. nutarimą Nr. 739 „Dėl ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių eksporto, importo, vežimo ir gabenimo tranzitu“ (šiuo nutarimu patvirtinti tvarkos aprašai toliau – Projektas Nr. 2);

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugpjūčio 17 d. nutarimą Nr. 957 „Dėl Ginklų prekybos tarpininkų įregistravimo ir sutikimų dėl ginklų partijos perdavimo išdavimo taisyklių patvirtinimo“ (šiuo nutarimu patvirtintas tvarkos aprašas toliau – Projektas Nr. 3);

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 21 d. nutarimą Nr. 1111 „Dėl Ūkinės veiklos, susijusios su ginklais, ginklų priedėliais, šaudmenimis ir jų dalimis, licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ (šiuo nutarimu patvirtintos taisyklės toliau – Projektas Nr. 4);

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. liepos 31 d. nutarimą Nr. 808 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymą“ (toliau – Projektas Nr. 5) (toliau kartu – Projektai).

Nurodytų Vyriausybės nutarimų nuostatos yra perkeliamos į konsoliduojantį nutarimo projektą, kartu, atsižvelgiant į Įstatymo nuostatas, Nutarimo projekte ir Projektuose numatoma:

– **dėl elektroninių licencijų, leidimų.** Pagal Įstatymo nuostatas, leidimai įsigyti ginklus, leidimai laikyti ir leidimai nešiotis ginklus, licencijos verstis veikla, susijusia su ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apyvarta, išduodami elektronine forma Policijos elektroninių paslaugų sistemoje, todėl atitinkamas nuostatas dėl licencijos ir leidimo formos siūloma patikslinti Projektuose Nr. 2, 3, 4. Nesant popierinių licencijų ir leidimų, kontroliuojančių institucijų įgalioti asmenys, tikrinantys ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių civilinę apyvartą, asmenims išduotus elektroninius leidimus ir licencijas verstis atitinkama veikla tikrins naudodami policijos informacines sistemas. Asmenys, pageidaujantys turėti popierinius leidimus ir licencijas verstis atitinkama veikla, turės galimybę jas atsispausdinti iš Policijos elektroninių paslaugų sistemos. Atkreiptinas dėmesys, kad asmenims jau išduotos popierinės licencijos išlieka galiojančios ir nebus keičiamos į elektronines;

– **dėl ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apyvartos kontrolę vykdančios institucijos sąvokos suvienodinimo.** Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymu suvienodintos įstaigų, atliekančių ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apyvartos licencijavimą ir kontrolę, sąvokos, atitinkamai siūloma patikslinti Projektuose Nr. 1, 2, 3, 4, numatant, kad šias funkcijas atliks Lietuvos policijos generalinio komisaro įgaliota policijos įstaiga;

– **dėl apdovanojimo ginklais tvarkos.** Pagal šiuo metu galiojančią tvarką institucija, teikianti asmens kandidatūrą dėl apdovanojimo ginklu, turi organizuoti patikrinimą, ar asmuo atitinka Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo nustatytus reikalavimus, norint gauti leidimą laikyti (nešiotis) B ar C kategorijos šaunamąjį ginklą, t. y. visą reikiamą informaciją ir sveikatos patikrinimo pažymą įgaliotai policijos įstaigai turi pateikti institucija, teikianti asmens kandidatūrą dėl apdovanojimo ginklu, bet ne siūlomas apdovanoti ginklu asmuo. Projekte Nr. 1 siūloma nustatyti, kad apdovanojamas asmuo, kuris neturi galiojančio leidimo laikyti (nešiotis) B ar C kategorijos šaunamuosius ginklus, pats kreiptusi ir gautų iš policijos įstaigos teigiamą sprendimą dėl šio leidimo išdavimo be tarpininkaujančios institucijos dalyvavimo šiame procese. Pagal Projekto Nr. 1 nuostatas, asmenį būtų siūloma apdovanoti B ar C kategorijos šaunamuoju ginklu, tik jeigu asmuo sutiktų būti apdovanotas šiuo ginklu ir turėtų galiojantį leidimą laikyti (nešiotis) B ar C kategorijos šaunamąjį ginklą arba pateiktų institucijai teigiamą policijos įstaigos sprendimą išduoti leidimą laikyti (nešiotis) B ar C kategorijos šaunamąjį ginklą;

– **dėl D kategorijos ginklų importo, eksporto, vežimo, gabenimo tranzitu.** Pagal Įstatymą, privatus prekiautojai gali D kategorijos ginklus importuoti, eksportuoti, vežti, gabenti tranzitu per Lietuvos Respubliką be leidimo, todėl Projekte Nr. 2 nustatoma, kad nuostatos dėl leidimų išdavimo D kategorijos ginklų vežimui yra neaktualios. Taip pat Projekte Nr. 2 atsisakoma prieduose išdėstytų prašymų formų, reikalingą pateikti informaciją nurodant tvarkos aprašų tekste;

– **dėl kitų pakeitimų.** Daromi kiti techniniai pakeitimai, kuriais siekiama patikslinti keičiamus tvarkos aprašus ir nutarimus pagal Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“; kuriais atsisakoma nuostatų, dubliuojančių Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo nuostatas; kuriais suderinamos sąvokos su Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme nustatytomis sąvokomis; kuriais bendrinamos pasikartojančios nuostatos; kuriais aiškiai ir koncentruotai išdėstoma, koku būdu subjektai gali kreiptis dėl licencijų ar leidimų išdavimo, taip pat kokius dokumentus būtina pateikti; kuriais tikslinamos nuorodos į teisės aktus. Atsižvelgiant į institucijų pateiktas pastabas, Projektai papildyti asmens duomenų tvarkymą ir apsaugą užtikrinančiomis nuostatomis;

– **dėl įgaliojimų suteikimo:**

➤ konsoliduojamos Projekto Nr. 5 nuostatos yra tikslinamos, siekiant suvienodinti su Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme vartojamomis sąvokomis;

➤ atsižvelgiama į Įstatymu priimtą naują Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 41 straipsnio redakciją, pagal kurią panaikinta pareiga policijai vertinti asmenų ginklų tinkamumą naudoti, o Vyriausybės įgaliota institucija įpareigota nustatyti perduotų realizuoti ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių, kurių nuosavybės teisės subjektu tapo valstybė, tinkamumą naudoti (Nutarimo projekto 2.2.1.1 papunktis);

➤ įgyvendinama Įstatymu priimta nauja Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 45¹ straipsnio 4 dalis (Nutarimo projekto 2.2.1.3 papunktis);

➤ Nutarimo projekto 2.2.2 papunkčiu siūloma įgalioti Turto valdymo ir ūkio departamentą prie VRM (toliau – TVŪD) administruoti konfiskuotus ar kitaip valstybei perduotinus ginklus, ginklų priedėlius, šaudmenis, jų dalis, kaip numatyta Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, valstybei perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, grąžinimo ir pripažinimo atliekomis taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 26 d. nutarimu Nr. 634,132 punkte;

➤ TVŪD įgaliojamas realizuoti A kategorijos ginklus, ginklų priedėlius, šaudmenis, jų dalis, išskyrus Įstatymu priimtoje Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 41 straipsnio 4 dalyje nustatytą išimtį (Nutarimo projekto 2.2.3 papunktis);

➤ tikslinamos įgaliojimų formuluotės pagal įgyvendinamą Įstatymu pakeistą Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 45¹ straipsnio 1 dalį;

➤ siūloma įgalioti TVŪD įgyvendinant Įstatymu pakeistą Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 45¹ straipsnio 3 dalį (Nutarimo projekto 2.2.7 papunktis).

Kadangi pagal Įstatymo nuostatas išduodami tik elektroninės formos licencijos ir leidimai, šių dokumentų dublikatai tampa nebeaktualūs, Nutarimo Nr. 1458 projekte siūloma išbraukti nuostatas dėl dublikatų išdavimo. Pažymėtina, kad Nutarimo Nr. 1458 projekto nuostatos taip pat įgyvendina Lietuvos Respublikos sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo Nr. IX-1315 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymą bei Lietuvos Respublikos civilinių pirotechnikos priemonių apyvartos kontrolės įstatymo Nr. IX-931 1, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 22, 23 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymą, kurių įgyvendinamųjų nutarimų pakeitimo projektai pateikti derinti institucijoms atskirai. Taip pat Nutarimo Nr. 1458 projektu siūloma patikslinti sąvokas pagal Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme vartojamas sąvokas. Pažymėtina, kad Nutarimo Nr. 1458 projektu naujos valstybės rinkliavos ir jų dydžiai nėra nustatomos, taip pat nėra keičiami esami rinkliavų dydžiai.

Nutarimų projektai neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatomis.

Nutarimų projektai neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų. Pagal galutines Nutarimų projektų redakcijas bus patikslintos atitikties lentelės ir atnaujinta informacija Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinėje sistemoje.

Nutarimų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimų projektuose nėra apibrėžiamos naujos ar keičiamos esamos sąvokos, kurias reikėtų aprobuoti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Priėmus Nutarimo projektą, turės būti keičiami šio projekto 2.1.1 ir 2.2.1 papunkčiuose nurodyti įgyvendinamieji teisės aktai. TVŪD turės nustatyti Nutarimo projekto 2.2.1.3 papunktyje nurodytą Tinkamų naudoti ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų ir jų dalių perdavimo kitiems specialiojo statuso subjektams, valstybės institucijoms ir įstaigoms, realizavimo ir sunaikinimo tvarką (naujas įgyvendinamasis teisės aktas).

Nutarimų projektai buvo derinti su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija ir Muitinės departamentu prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas). Į daugumą pateiktų pastabų ir pasiūlymų atsižvelgta, Nutarimų projektai papildomai darbo tvarka derinti su Teisingumo ministerija, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija ir Muitinės departamentu. Ekonomikos ir inovacijų ministerija per nustatytą terminą nepateikė išvadų, todėl laikytina, kad ji Nutarimų projektams pritaria.

Teisingumo ministerijos pastaba dėl galutinio vartotojo sertifikato sąvokos ir jo neišdavimo sąlygų reglamentavimo Projekte Nr. 2 buvo aptarta darbo tvarka. Pažymėtina, kad galutinio vartotojo sertifikatus nustato 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos bendroji pozicija 2008/944/BUSP, nustatanti bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę (toliau – Bendroji pozicija). Bendrosios pozicijos 5 straipsnyje nustatyta, kad eksporto licencijos išduodamos tik remiantis patikimomis ankstesnėmis žiniomis apie galutinį naudojimą galutinės paskirties šalyje. Tam paprastai reikės nuodugniai patikrinto galutinio naudotojo liudijimo (angl. *end-user certificate*) ar atitinkamų dokumentų ir (arba) oficialaus leidimo, kuriuos išdavė galutinės paskirties šalis. Vertindamos gamybai trečiosiose šalyse skirtą karinių technologijų arba įrangos eksporto licencijų paraiškas, valstybės narės pirmiausia atsižvelgia į galutinio produkto galimą panaudojimą gamybos šalyje ir į pavojų, kad galutinis produktas galėtų būti skirtas arba eksportuojamas nepageidautinam galutiniam naudotojui. Taigi galutinio vartotojo sertifikato, prieš išduodamos leidimą eksportuoti ginklus, gali pareikalausiti užsienio valstybės, norėdamos įsitikinti, kad ginklai nebus reeksportuojami į kitas šalis (įprastai jų reikalauja JAV ir Turkijos institucijos). Jei Lietuvoje nebus išduodami galutinio vartotojo sertifikatai, licencijų turėtojai neteks galimybės importuoti ginklų tais atvejais, kai užsienio valstybės paprašys galutinio vartotojo sertifikato. Ši sąvoka nėra naujai apibrėžiama ir yra galiojančiame nutarime nuo pat jo priėmimo. Jos atsisakius, būtų daroma intervencija į ūkio subjektų veiklą, sukurta neigiamų pasekmių, nes Lietuva turi užtikrinti tokių sertifikatų išdavimą. Dėl šių priežasčių taip pat negalima atsisakyti sertifikato neišdavimo sąlygų nustatymo, nes, išbraukus šias sąlygas iš Projekto Nr. 2, liks spraga ir gali kilti praktinių problemų. Keičiant Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymą, bus įvertintas ir galutinio vartotojo sertifikato išdavimo reglamentavimo šiame įstatyme poreikis bei apimtis.

Taip pat įvertinome Teisingumo ministerijos pasiūlymą, susijusį su Projekto Nr. 2 16.1 papunkčiu, t. y. kad Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija turėtų aiškiai atsakyti ir tais atvejais, kai neturi informacijos, dėl kurios negalėtų būti išduodamas leidimas. Atsižvelgdami į tai, kad ši tvarka yra taikoma nuo 2019 m. birželio mėn., nebuvo iniciatyvų nė iš vienos institucijos dėl šios tvarkos pakeitimo, ir siekdami nesukurti papildomos naštos informaciją teikiančiai institucijai, manome, kad netikslinga keisti aptariamą reglamentavimą.

Nutarimų projektams įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės.

Nutarimų projektai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų projektų informacinėje sistemoje.

Nutarimų projektus parengė Policijos departamento prie VRM (policijos generalinis komisaras Renatas Požėla, tel. (8 5) 271 9717) Viešosios policijos valdybos (viršininkas Mindaugas Akelaitis, tel. (8 5) 271 7910) Licencijavimo skyriaus (viršininkas Audrius Čiupala, tel. (8 5) 271 9767) vyriausiasis tyrėjas Virginijus Šostucha, tel. (8 5) 271 9949, el. p. virginijus.sostucha@policija.lt. Nutarimų projektų rengimą koordinavo VRM Viešojo saugumo politikos grupės (vadovas Darius Domarkas, tel. (8 5) 271 8881, el. p. darius.domarkas@vrm.lt) patarėjas Dainius Cicėnas (tel. (8 5) 271 8521, el. p. dainius.cicenas@vrm.lt) ir patarėja Jurgita Žilinskaitė (tel. (8 5) 271 8322, el. p. jurgita.zilinskaite@vrm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 28 lapai.
2. Nutarimo Nr. 1458 projektas, 3 lapai.
3. Nutarimo Nr. 1458 projekto lyginamasis variantas, 4 lapai.

Vidaus reikalų ministrė

Agnė Bilotaitė